

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – DUBEN 2012

1. 4. ve 22.00 SELČ
15. 4. ve 21.00 SELČ
30. 4. ve 20.00 SELČ

Platí na celém území ČR

Pozice planet v mapce
vyneseny k 15. dni
v měsíci.

PLANETY

Merkur – koncem měsíce na ranní obloze

Venuše – večer vysoko nad jihozápadem, velmi jasná (-4,5 mag)

Mars – pozorovatelný celou noc kromě jitra v souhv. Lva (-0,4 mag)

Jupiter – začátkem měsíce večer nízko nad západem (-2,0 mag)

Saturn – na obloze celou noc v souhv. Panny (0,2 mag)

Uran – nepozorovatelný

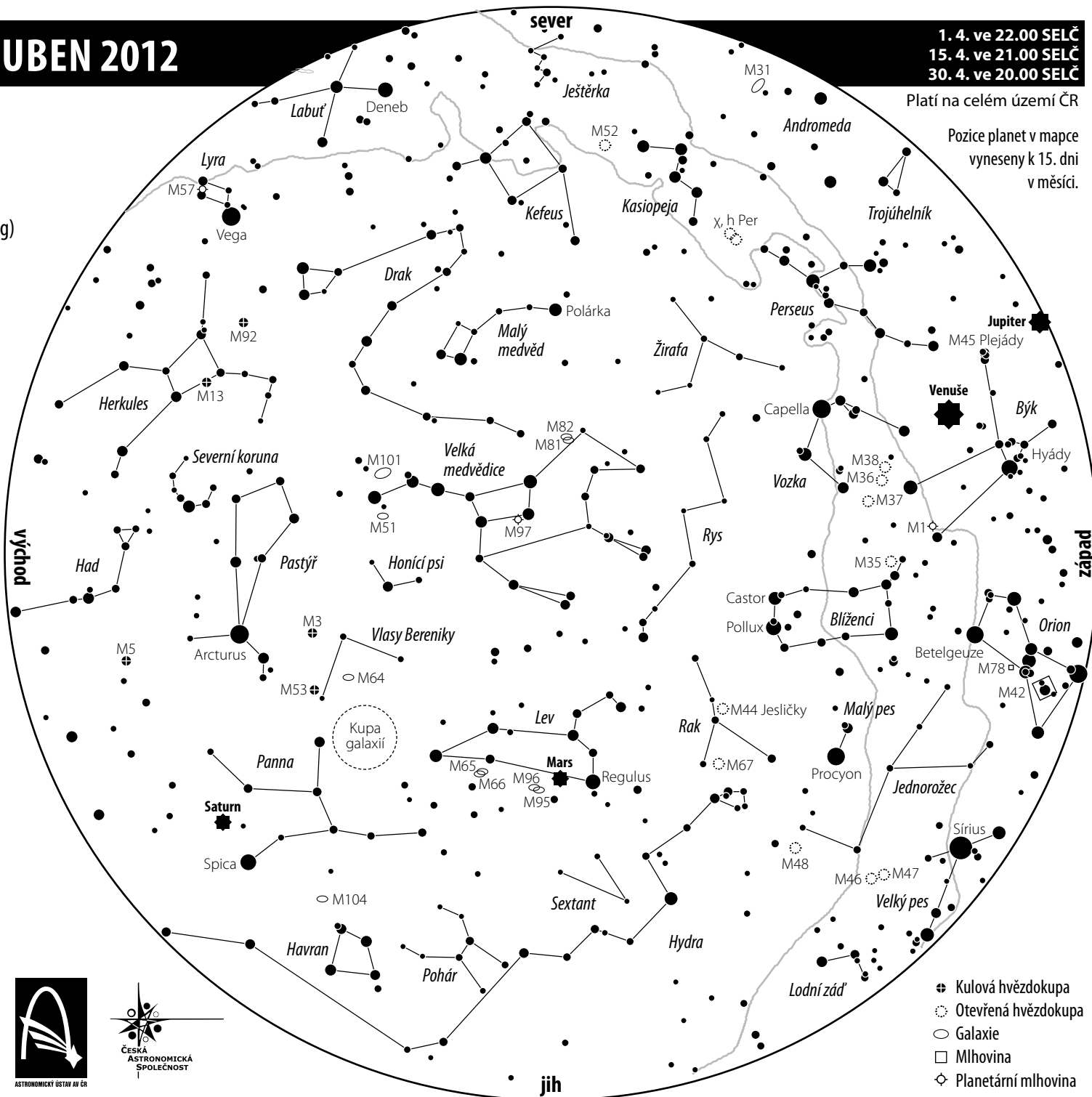
Neptun – na ranní obloze

ZAJÍMAVOSTI NA OBLOZE

1. Měsíc poblíž otevřené hvězdokupy Jesličky (M44)
3. Venuše v Plejádách (0,3° JJV od Alcyone)
6. Měsíc v úplňku (19.19 UT)
7. Měsíc, Saturn a Spica (α Vir) – seskupení na ranní obloze
7. Měsíc v perigeu (nejblíže Zemi – 358 315 km)
10. Měsíc u Antara (α Sco) – na ranní obloze
13. Měsíc v poslední čtvrti (10.50 UT)
14. Venuše 9,8° SSZ od Aldebaranu (α Tau)
15. Saturn v opozici se Sluncem (průměr kotouče 19")
15. Saturn nejblíže Zemi (8,72 AU)
16. Mars 4,3° východně od Regula (α Leo)
18. Merkur v největší elongaci – 27° západně od Slunce, na ranní obloze, nedaleko úzký srpek Měsíce
21. Měsíc v novu (7.19 UT)
22. Maximum meteorického roje Lyrid (5.30 UT), hodinová frekvence asi 10–20 rychlých a jasných meteorů
22. Měsíc v apogeiu (nejdále od Země – 406 419 km)
23. Měsíc jižně od Plejád
30. Venuše dosahuje největšího jasu (-4,5 mag)
30. Měsíc v první čtvrti (9.57 UT)

Všechny časové údaje uvedeny ve Světovém čase (UT).
Středoevropský letní čas (SELČ) = UT+2 h

Aktuální mapky na následující měsíc naleznete volně ke stažení vždy na počátku měsíce na www.astro.cz
a www.udalosti.astronomy.cz

- ⊕ Kulová hvězdokupa
- ⊙ Otevřená hvězdokupa
- Galaxie
- Mlhovina
- ◇ Planetární mlhovina

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – VHODNÉ OBJEKTY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – DUBEN 2012

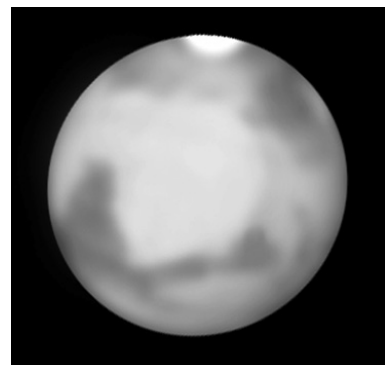
Na noční obloze můžeme pozorovat i bez drahého vybavení mnoho zajímavých objektů. První podmínkou je ale kvalitní tmavá obloha bez světelného znečištění. Na městské obloze spatříme pouze nejjasnější hvězdy a hodnotně pozorovat můžeme jenom Měsíc a planety. Pokud chceme nahlédnout do vzdálenějších končin naší galaxie či za její hranice, musíme se vydat daleko za město, do míst bez veřejného osvětlení a jiných rušivých zdrojů světla. Skvělým pomocníkem pro první toulky po hvězdách nám může být triedr (ideálně 10×50) – binokulární dalekohled s relativně malým zvětšením a velkým zorným polem, který nám odhalí desítky zajímavých objektů. V dubnu již mohou panovat přes den letní teploty, ale v noci při vyjasnění klesají stále k bodu mrazu, tudíž nezapomínejte na kvalitní oblečení.

V dubnu můžeme stále dobře pozorovat **kometu C/2009 P1 (Garradd)** která je pořád cirkumpolární (nezapadá pod obzor). Její jas je pod hranicí 8 mag, proto ji na obloze snadno vyhledáme (vyjma období kolem měsíčního úplňku) triedrem či malým dalekohledem. Kometu se pohybuje souhvězdím Velké Medvědice a Rysa. Aktuální pozice komety lze zjistit v různých počítačových programech (např. Cartes du Ciel) nebo na internetu (např. <http://aerith.net/comet/weekly/current.html>).

Velmi pěkný pohled se nám naskytne koncem dubna na planetu **Venuši**. Dosahuje největšího jasu (-4,5 mag), její úhlový průměr roste (viz obr. vpravo) a již v malém dalekohledu uvidíme krásný srpek. Šedé skvrny, které můžeme na planetě zahlédnout, jsou většinou pouze iluzorní a nemají reálný základ.

Březen je stále dobrým obdobím pro pozorování planety **Mars**. Úhlový průměr kotoučku se sice zmenší na cca 11", nicméně při vhodném zvětšení (alespoň 200–300×) uvidíme jasné albedové útvary i menším dalekohledem (viz autorova kresba 120 mm achromatickým refraktorem Celestron).

Ideální pozorovací podmínky nastávají pro **Saturn**. Večer vychází nedaleko jasné hvězdy Spica v souhvězdí Panny a na obloze je celou noc. Kulminuje po půlnoci, kdy je 30° nad jižním obzorem. Již v silnějším triedru uvidíme elipsovitý tvar a i malý dalekohled zvětšující 30× odhalí podstatu prstenců. Ty se v průběhu roku pomalu stále více rozevírají. Větší dalekohled (>10 cm) ukáže v prstenci Cassiniho dělení, příp. stín planety na prstenci a nevýrazné pruhy na kotoučku planety. Hezký pohled je na soustavu jeho měsíců – nejjasnější Titan (8,5 mag) uvidíte i v malém dalekohledu, větší amatérské přístroje pak ukáží Rheu, Tethys, Dione, Iapetus či dokonce Encelade.

Kresba Marsu pořízená večer 23. 3. 2012 v Jablonci n. N. refraktorem 120/1000 mm Astronomického ústavu AV ČR při zv. 320×

Astronomická tábor pro děti a mládež s outdoorovým programem

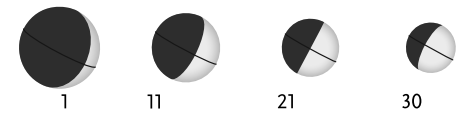
II. ročník astronomického tábora pro děti od 10 let (vhodný i pro rodiče s dětmi) a mládež v malebném prostředí Maloskalska v Českém ráji.

- ubytování na Malé Skále, plná penze, noční svačina k pozorování
- doprovodný program – splutí Jizery na raftech, lanové centrum, hrady a rozhledny
- denní i noční pozorování (Slunce, Měsíc, planety, deep-sky) – k dispozici dalekohledy 8–40 cm, binar 125 mm, Lunt Ha, základy astrofotografie, astronomický software
- návštěva soukromé hvězdárny v Rovensku pod Troskami a IQ parku v Liberci
- zábavné fyzikální a chemické pokusy, mikroskopie přírodních preparátů, hry a další

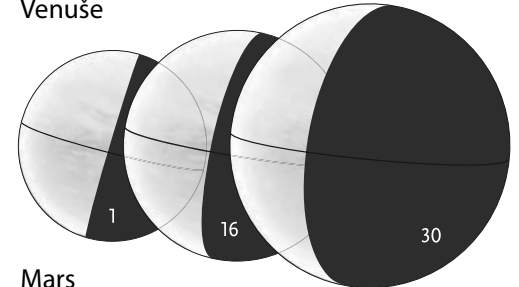
19.–25. 8. 2012

www.udalosti.astronomy.cz/tabor

Merkur

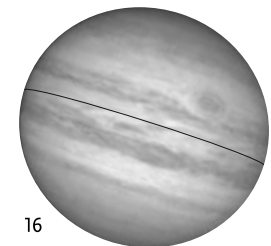
Venuše

Mars

Jupiter

Saturn

Změny fází a úhlových průměrů kotoučků planet v dubnu.

Dobré pozorovací podmínky má letos **meteorický roj Lyrid** – maximum nastává v době měsíčního novu. Nejlepší podmínky nastanou 22. 4. nad ránem, kdy za hodinu uvidíme 10–20 jasných a rychlých meteorů.